

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o odpowiedzialności majątkowej
funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej
Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego
i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu**

W dniu 23 czerwca 2006 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu. Projekt ustawy został wniesiony do Sejmu przez rząd.

Celem nowelizacji jest złagodzenie przepisów regulujących zasady odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy, w szczególności zaś przepisów dotyczących postępowania egzekucyjnego. Ustawa ma podnieść skuteczność dochodzenia należności od wypłacalnych sprawców szkód oraz umożliwić odstąpienie od dochodzenia odszkodowania lub złagodzenie rygorystycznych zasad dochodzenia zapłaty w przypadku osób znajdujących się w szczególnej sytuacji.

W art. 2 ustawa uwzględnia sytuacje, gdy szkoda w majątku Skarbu Państwa powstała po rozwiązaniu stosunku służbowego funkcjonariusza. Ma to miejsce w szczególności wtedy gdy szkoda została wyrządzona osobie trzeciej (art. 9 ustawy nowelizowanej). Szkoda w majątku Skarbu Państwa powstaje dopiero w momencie wypłaty odszkodowania na rzecz tej osoby trzeciej – wówczas sprawca szkody usunięty ze służby ponosił nieograniczoną odpowiedzialność na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego mimo, że szkoda powstała gdy sprawca szkody pozostawał w służbie.

Zmiana wprowadzona do art. 6 nowelizowanej ustawy (nowy ust. 2) stwarza możliwość naprawienia przez sprawcę szkody nie tylko w drodze zapłaty odszkodowania lecz poprzez przywrócenie stanu poprzedniego.

W kolejnym zmienianym przepisie tj. w art. 7 ustawa umożliwia, bez potrzeby prowadzenia procesu przed sądem powszechnym, wystąpienie o nadanie tytułu wykonalności

ugodzie zawartej poza sądem. Natomiast w przypadku prowadzenia procesu uprawnia sąd do obniżenia wysokości odszkodowania.

Do najistotniejszych zmian wprowadzanych ustawą należą nowe przepisy zawarte w art. 13 i 13a.

Art. 13 stanowi, że w przypadku powstania szkody z winy funkcjonariusza, uprawnione organy lub jednostki (wskazane w ust. 3 i 4) będą mogły nie tylko wezwać funkcjonariusza do zapłaty, zawrzeć z nim ugodę ale - we wskazanych ustawą przypadkach – będą mogły odstąpić od dochodzenia naprawienia szkody wyrządzonej nieumyślnie.

Z kolei w art. 13a ustanawia się materialno-prawną podstawę możliwości umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty spłaty należności stanowiących odszkodowanie. Do tej pory brakowało w ustawie norm, które pozwalałyby na uelastycznienie postępowania w stosunku do poszczególnych osób ze względu na ich sytuację.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Oprac. Beata Mandyliś